Çalg? performans Yönetimi Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çalg? performans Yönetimi Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18291

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Çalg? Performans Yönetimi Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i (ÇPYÖYAÖ), bireylerin enstrüman performanslar?n? ba?ar?yla yönetme ve icra etme yeteneklerine dair sahip olduklar? öznel yeterlik inançlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle müzik e?itimi alan?nda ö?renim gören veya profesyonel düzeyde çalg? icra eden bireylerin, performans öncesi haz?rl?k, sahne kayg?s?yla ba?a ç?kma ve icra s?ras?ndaki odaklanma gibi kritik yönetim süreçlerindeki yeterlik alg?lar?n? de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Ölçek, 2021 y?l?nda Can ve Yorulmaz-Birdal taraf?ndan yap?lan kapsaml? bir geli?tirme çal??mas? sonucunda literatüre kazand?r?lm??t?r.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, akademik standartlara uygun olarak içerik ve yap? geçerli?i süreçlerini içermi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in müzik performans yönetimi ba?lam?ndaki öz-yeterlik yap?s?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermektedir. Bu araç, müzik psikolojisi ve pedagojisi alanlar?nda, ö?rencilerin geli?im düzeylerini belirlemede ve hedef odakl? müdahale programlar? tasarlamada önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, Çalg? performans?, Performans yönetimi, Müzik e?itimi, Psikometri, Ölçek geli?tirme, Sahne kayg?s?.

Yazarlar

Ümit Kubilay Can, Özlem Yorulmaz-Birdal

Amaç

Çalg? Performans Yönetimi Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, çalg? icrac?lar?n?n ve müzik ö?rencilerinin, performans süreçlerini (haz?rl?k, icra an? ve sonras?) etkin bir ?ekilde yönetebilme yeteneklerine dair inanç düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu öz-yeterlik alg?s?, bireyin müzikal ba?ar?s?n? ve motivasyonunu do?rudan etkileyen merkezi bir psikolojik yap?d?r.

Ölçek, mevcut literatürdeki genel öz-yeterlik veya sahne kayg?s? ölçeklerinden farkl? olarak, özellikle çalg? performans?n?n yönetimsel ve teknik boyutlar?na odaklanm??, bu alana özgü bir ölçüm arac? ihtiyac?na yan?t vermi?tir. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, performans kayg?s?n? azaltma ve öz-yeterli?i art?rma stratejilerini daha hedefli bir ?ekilde geli?tirmesine olanak tan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Kuram? temelinde tan?mlanan ve bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inanc?n? ifade eden öz-yeterlik (self-efficacy) psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. ÇPYÖYAÖ, bu yap?y? çalg? performans? ba?lam?na uyarlayarak, icrac?n?n kendi performans?n? yönetme becerisine olan güvenini de?erlendirir.

Ölçek maddeleri genellikle performans haz?rl?k süreçlerini (planlama, pratik disiplini), icra an?ndaki dikkat yönetimi ve duygusal düzenlemeyi, ayr?ca performans sonras? de?erlendirme ve geri bildirim süreçlerini kapsayan alt boyutlardan olu?maktad?r. Bu çok boyutlu yap?, öz-yeterlik alg?s?n?n yaln?zca teknik yeterlilikten ibaret olmad???n?, ayn? zamanda bili?sel ve duygusal yönetim becerilerini de içerdi?ini vurgular.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda kapsaml? geçerlik analizleri yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??, böylece maddelerin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesi de?erlendirilmi?tir.

Yap? geçerli?i ise temel olarak Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlarla uyumlu bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu kan?tlam??t?r. Kaynak makale (Can ve Yorulmaz-Birdal, 2021), ölçe?in çalg? performans yönetimi ba?lam?nda geçerli bir ölçüm sa?lad???n? detayl? istatistiksel sonuçlarla desteklemektedir.

Güvenirlik

ÇPYÖYAÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek üzere gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l???, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r.

Geli?tirme çal??mas?nda elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle uyumlu oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verme potansiyelini, yani yüksek derecede güvenilir oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Çalg? Performans Yönetimi Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in kaç temel boyuttan olu?tu?unu belirlemi?; DFA ise bu boyutlar?n teorik modele ne kadar uydu?unu test etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analiz sonuçlar?, ölçe?in birden fazla alt boyuta sahip oldu?unu ve bu alt boyutlar?n çalg? performans yönetiminin farkl? yönlerini (örne?in, teknik haz?rl?k öz-yeterli?i, duygusal yönetim öz-yeterli?i) ba??ms?z ancak ili?kili bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Bu çok faktörlü yap?, çalg? icrac?lar?n?n performans yönetimindeki karma??k öz-yeterlik alg?s?n? detayl? olarak incelemeye olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemi? olsa da, öz-yeterlik ölçekleri tipik olarak çok noktal? Likert tipi bir format kullan?r (Örne?in, "Hiç uygun de?il"den "Tamamen uygun"a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Müzik ö?rencileri, çalg? icrac?lar?.

Ya? Grubu: Genellikle üniversite ö?rencileri ve genç yeti?kinler (Müzik e?itimi alan bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, müzik e?itimi veya konservatuvar programlar?na kay?tl? ö?renciler üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Çalg? icras?, Öz-güven, Müzik geçerlik, Güvenirlik, OPUS Dergisi, Akademik performans.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Kubican_gitar@hotmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar?n ba?l? oldu?u kurum adresi (Kaynakta belirtilmemi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Ümit Kubilay Can) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu yazar?n e-posta adresi: Kubican_gitar@hotmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Can, Ü. K., ve Yorulmaz-Birdal, Ö. (2021). Çalg? Performans Yönetimi Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i geli?tirme çal??mas?. **OPUS Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi, 17**(38), 5125 - 5160. DOI: 10.26466/opus.851048

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?lar arac?l???yla eri?ilebilir:

Makale Linki: dergipark.org.tr
Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: calgi-performans-yonetimi-oz-yeterlik-algisi-olcegi-gelistirme-calismasi-toad.pdf

Çalg? Performans Yönetimi Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Can ve Yorulmaz-Birdal, 2021) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM